

Schmallenbergvirus wat weten we

Vorig jaar in augustus en september zijn door dierenartsen in het veld aan GD-Veekijker veel melkveebedrijven gemeld met diarree, melkproductiedaling en soms koorts met spontaan herstel na een aantal dagen. De GD heeft toen in samenwerking met CVI en buitenlandse laboratoria onderzoek gedaan naar de verwekker. Deze was door ons nog niet gevonden op 15 november.

Het Duitse Friedrich Loeffler instituut kwam met de bekendmaking dat in bloed van koeien met een deels vergelijkbaar ziektebeeld (melkproductiedaling en koorts, algemeen ziek en soms dikke benen) een voor Europa nieuw virus was aangetoond: het Schmallenbergvirus (SBV). Dit virus behoort tot de groep van Orthobunyavirussen en deze virussen kunnen bij besmetting van een drachtig dier, aangeboren afwijkingen van de vrucht veroorzaken. Inderdaad

werden in Nederland vanaf 25 november de geboorte van afwijkende lammeren en vanaf 13 december de geboorte van afwijkende kalveren gemeld. Op 20 december 2011 werden vruchten met aangeboren afwijkingen meldingsplichtig. Deze bij NVWA gemelde dieren werden opgehaald voor sectie bij de GD en onderzoek in hun hersenen op het Schmallenbergvirus bij CVI. Wat is er zoal gemeld en wat waren de bevindingen bij sectie?

Aantal gemelde afwijkende vruchten

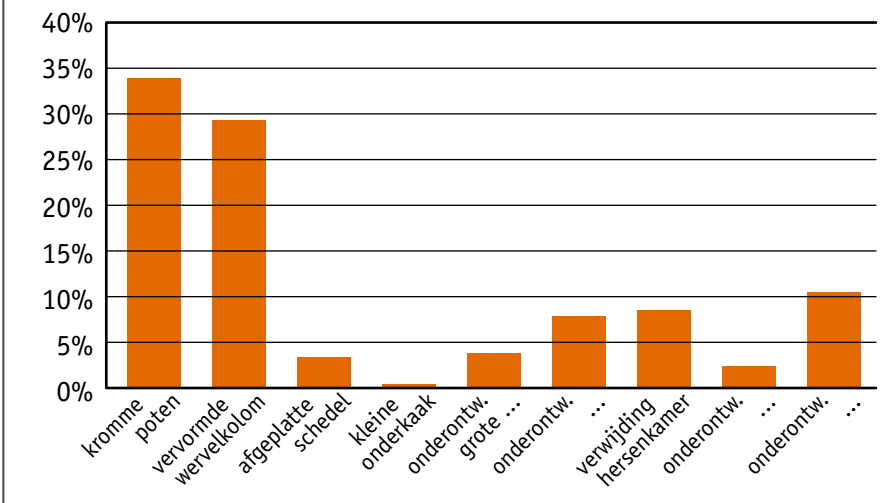
Het aantal gemelde afwijkende vruchten per week bij NVWA is te zien in bijgaande grafiek. Uit de grafiek blijkt dat het aantal gemelde kalveren nog steeds toeneemt. Het aantal gemelde lammeren neemt af, zeker als daarbij wordt bedacht dat het belangrijkste aflammerseizoen valt van week tot week

Vastgestelde afwijkingen

Bij de GD zijn ondertussen de gegevens van 553 ter sectie aangeboden kalveren geanalyseerd. Voor u als veehouder zijn de uitzonderlijk zichtbare afwijkingen de aanleiding om een melding te doen bij NVWA. 34% van de gemelde kalveren had één of meer kromme poten. 29% heeft vervormingen van de wervelkolom (gedraaide nek, krommingen naar boven of opzij). Daarnaast had 3% van de kalveren een afgeplatte te kleine schedel en 1% een te korte onder-

Overzicht van het voorkomen van verschillende afwijkingen bij gemelde kalveren (N=553)

FIGUUR 2: type afwijkingen bij onderzochte kalveren

	rund	schaap	geit
Totaal gemeld (30-3-12)	938	308	35
Schmallenbergvirus aangetoond	124	105	5

FIGUUR 3: aantal gemelde afwijkende vruchten en het aantal dieren waarin Schmallenbergvirus is aangetoond.

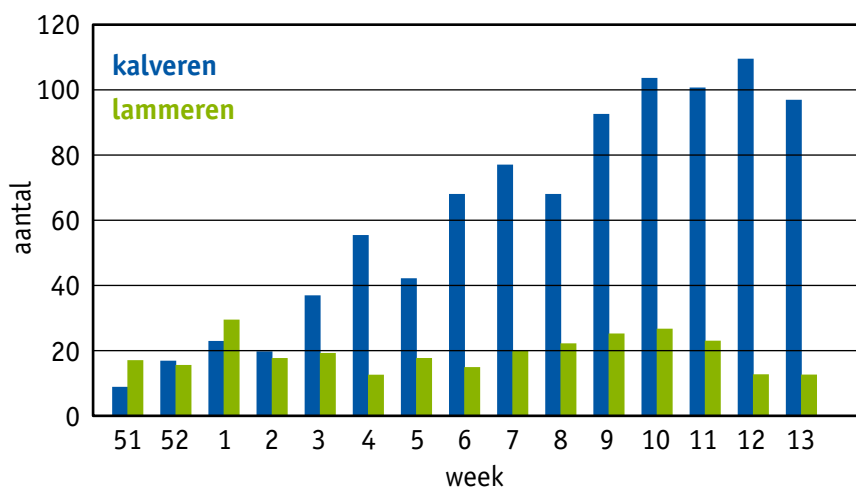
kaak. De oorzaak van de kromme poten en vervormde wervelkolommen moet worden gezocht in de onderontwikkeling van het zenuwstelsel. Door deze onderontwikkeling valt de prikkeling via zenuwen van de spieren weg. Deze niet geprikkelde spieren worden slap, vervetten of verbindweefselen. De overblijvende spieren hebben hierdoor geen tegenwerking en trekken samen. Poten buigen hierdoor de verkeerde kant op of zijn permanent krom. De spieren langs de wervelkolom zorgen voor bochten en draaiingen. Zie de grafiek voor het percentage kalveren waarbij bepaalde afwijkingen werden geconstateerd.

Aantal aangetoonde infecties met het Schmallenbergvirus

In onderstaande tabel staat het totaal aantal gemelde afwijkende vruchten per diersoort. Daaronder is aangegeven in hoeveel dieren daarvan het Schmallenbergvirus is aangetoond. Dit aantal is veel lager dan het aantal gemelde vruchten. Dat in een vrucht geen virus (meer) wordt aangetoond, wil echter niet zeggen dat de afwijkingen niet door het Schmallenbergvirus zijn veroorzaakt. Als een vrucht besmet raakt, kan het afweersysteem van de vrucht de infectie overwinnen. Het virus is dan bij onderzoek in de vrucht niet meer aan te tonen, maar de aangeboren afwijkingen in de vrucht zijn wel door de infectie ontstaan. De kans op het niet meer aantonen van het Schmallenbergvirus is bij kalveren – door de langere draagtijd – groter dan bij lammeren. Bedrijven waar in afwijkende vruchten bij de sectie de typische verschijnselen van de infectie worden aangetroffen, moeten aannemen dat ze de infectie op het bedrijf hebben gehad. Als op termijn een onderzoek op afweerstoffen bij de koeien, schapen en geiten mogelijk is, kunnen we zien welk percentage van de dieren de infectie heeft gehad.

Op de website van de GD houden we voor u de actuele ontwikkelingen over het Schmallenbergvirus bij. Ga naar www.gddeventer.com/schmallenbergvirus voor het laatste nieuws.

Aantal gemelde kalveren en lammeren per week in 2012

FIGUUR 1: aantal gemelde kalveren en lammeren per week in 2012